

SZENT-GOTTHÁRD

TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési ár:		Feladványok:	Társasági:	A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségnek, az előfizetők, hirdetőik és újságíróik pedig a kiadóhivatalnak küldendők Szentgotthárdra.
Egész évre . . . 8 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	MATHIASÉ ABTÜR.	OKIPIOTT GÉRA.	
Fél . . . 4 . . .	Egyes szám ára 20 fill.	Kiadóhivatalos:		
Megjelenik minden hét vasárnapján.		WELLSCH BÉLA.		

Nincs többé forint.

A képviselőház január 17-én tartott ülésében lefárgyalt és elfogadta az egyes pénzforgalmi eszközök szaporításáról szóló törvényjavaslatot, mely tizenöt millió korona kétkoronás és az 1892. t.-c. 14. §-a alapján vert hatvan millió korona egykoronás ezüst érmen felül további harminc millió korona egykoronás veretéséről intézkedik.

Fontos intézkedést tartalmaz a törvényjavaslat 7. szakasza, mely így hangzik:

A magyar szent korona országainak egész területén a kereskedők és iparosok a közönséggel szemben csak a koronaértékben való számítást használhatják.

Tilos ennél fogva más, mint a koronaértékben való számítás használata ajánlatokban, számlákban, jegyzékekben, számadásokban, árjegyzékekben, hirdetésekben és a nyilvánosságnak szánt egyéb közleményekben, továbbá kirakatokban, üzlethelyiségekben, kiállításokon, vásárokon és hasonló alkalmakkor.

Aki a tilalom ellen vét, kihágást követ el és az illetékes kir. járásbíró által 200 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Erről a szakasról a pénzügyminisz-

ter a törvényjavaslat indokolásában ezeket mondja:

Abból a célból, hogy a koronaértékben való számítás most már teljesen meghonosodjék, szüksége mutatkozik annak, hogy a kereskedők és iparosok a közönséggel való üzleti forgalomban a koronaértékben való számítás használatára köteleztessenek és hogy más, mint a koronaértékben való számítás használata eltiltassék. Ezt célozza a törvényjavaslat 7. §-a, mellyel azonos rendelkezések a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban már az 1908. év óta érvényben vannak.

A kétkoronások 835 ezredrész ezüstöt és 165 ezredrész rezet tartalmazó ötvözetből fognak veretni. Egy kilogramm ötvözött ezüstből 100 darab kétkoronást vernek, úgy hogy egy darab kétkoronás súlya 10 gramm lesz.

A kétkoronások képlapjára a király mellképe jön az 1892. évi XVII. törvény-cikk 5. §-ában foglalt körirattal, a hátlapra lebegő angyalok által tartva a magyar korona, a korona alá koszorúba foglalva az értékjelzés: „2 korona” és a veretés évszáma.

A kétkoronások karimája sima és

rajta mélyített betűkkel a szavak lesznek: „Bizalmam az ősi erényben.”

A kétkoronások átmérője 27 milliméter lesz.

A virágzó bankok.

Azt a tengelyi panaszt, amely az elmúlt esztendőben szegény magyar hazánk pusztulásáról elhangzott, az összes hazai szubvencionált és nem szubvencionált médegyárak 10 esztendő alatt készült mérlegein sem lehetne megvizsgálni. Azokat a dicshimnuszokat, amelyek közgazdasági vállalatok, de különösen pénzügyintézetek múlt évi kedvező mérlegeiről mostanában szegnek, sem Ady Endre, sem Hazaffy Veray János, sem egyéb más gyorskötő még husz esztendő leforgása alatt sem tudná produkálni. Ez a nemzet pusztul, ez a nemzet veszendőbe megy, de a bankjai virágznak, ha kell kétszer is, mint az akáca, de egyszer bizonyosan minden esztendőben, január és február hónapokban.

Virágzó bankok és pusztuló ország — hogy fér ez a két fogalom egy talap alá? Erre igazán mi is kíváncsiak vagyunk.

A kérdésre: Tatár Péter Mátya, a „Közbiztosítási és Áruforgalmi Szemle” kitűnő szerkesztője adja meg b. lapjának egyik vezércikkében a választ, irván a következőket:

— Nincs ország, amelyben a pénzügyintézetek olyannyira részt vennének a nemzeti élet minden legapróbb megnyilvánulásában, mint hazánk. Nincs ország, ahol a pénzügyintézetek közgazdasági és társadalmi feladataiknak olyan magaslatán állnának, mint Magyarországon. Nem beszélünk itt a nagy pénzügyintézetekről, amelyekről rég tudjuk, hogy a hazai ipar és a magyar mezőgazdaságnak milyen fejlődést voltak megalkalulásuk első pillanatától kezdve. Nem be-

A „Szent-Gotthárd” tárcája.

A szentgotthárdi apátság.

— A kiváltságos ciszterci rend 1911—12. évi névtárából. —

Szentgotthárd apátságát (Vasvármegyében, Szombathelytől dényugatra) 1184-ben III. Béla király alapítja a franciaországi „Trois-Fontaines”-ből (Trium Fontium), A Rába és Lapinca folyók egyesülése közelében, rendi szokás szerint, monumentális monostor és templom épült, amelyeket Bocskay István fölkelése idején (1605. okt. 15-én) Tieffenbach, Rudolf király embere, röptetett a levegőbe.

Az apátság hírtokait a következő helyeken találjuk: Almás (Almásd), Alsó-Farkasfalva (Farkasfal), Alsó-Gyarmat (Kis-Gyarmat), Alsó-Lak (Német-Lak), Badafalva, Battyán, Berekalnya, Boldogasszonyfalva, Börgöllin, Cseretnek, Dobra, Dollinc, Erosénye, Felső-Farkasfal (Farkasfalva), Felső-Gyarmat (Nagy-Gyarmat), Felső-Lak (Magyar-Lak), Gyarmat, Györgyvár, Háromház, Huszászó (Huszász), Istvánfalva, Janófalva (Gyanafalva), Kaudonfalva (Kondorfa), Kethely, Kisfalud, Kristyán, Lak (Német-Lak), Nagyalva, Olaszfalva, Orfalu, Pócsfalva, Pribistyor (Permiso), Rákóc (Rákó), Sár, Szakonyfalva, Szentgotthárd, Szent-

Iván, Szent-Kut, Telepatyka (Talapatka), Tótlalu, Varsány, Vasvár és Zsidó Vasvármegyében; továbbá Edelics és Szompács Zalavármegyében. A beregi egyesség (1233) szerint évenként 2500 zuán sőt kapott.

Névszerint ezek a szentgotthárdi apátok ismeretesek: István (1217), Péter (1268), Pál (1294), Rogérius (1339), Péter (1353), István (1371), Símón (1381), István (1389), Pál (1400), Arnold (1419), Achardus (1440 körül), Dominis János (1440), Kolos, Nádasdi Darabos György (1460), Pál, Almanus, György (1471), Márton (1472), Scholl Henrik (1480), László (1524), Serédy Gáspár (1527), Betha János reini ciszterci szerzetes (1550), Acház Miklós reini ciszterci szerzetes (1557), Grundeneck Bertalan reini apát (1570), és Gülger Mátya reini apát (1606).

A római szentgotthárdi apátság a szentgotthárdi apátoknak az igazságszolgáltatásból kijutott a maguk része. Így III. Honorius pápa 1218. március 20-án utasítja a szentgotthárdi apátot, hogy a győri és vasvári préposttal együttesen bírassék a pannonhalmi szentmártoni apát és a (székes-)fehérvári örkanonok között. 1225. január 18-ika előtt a szentgotthárdi apát és perjel a győri préposttal együtt bírákként működnek ama zalamegyei papokkal szemben, akik a veszprémi püspököknek nem engedelmességet, 1225. szeptember 15. én meg a pápa a (székes-)

fehérvári préposttal és a nyitrai főesperessel együtt rendeli ki a szentgotthárdi apátot, hogy a veszprémi püspök és a (székes-)fehérvári János-vitézek tízedperében itéljenek. 1226. július 11-én a szentgotthárdi apát a váci és pécsi püspökökkel együtt a pannonhalmi szentmártoni apát és a veszprémi káptalan közötti perben bírassék. 1236. augusztus 25-ike előtt a szentgotthárdi apát egyike azoknak, akiket a római szentzsák a váradai püspökség betöltése ügyében kiküldött. IV. Ince pápa 1243. július 7-én a csanádi püspököt és a pannonhalmi szentmártoni apátot kívül a szentgotthárdi apátot rendeli ki, hogy az esztergomi érsekké választott váci püspöktől a szokásos esküt kivagyék 1245-ben a kaloccai érseket, a pillai és szentgotthárdi apátot küldi ki Zolaudus veszprémi püspök megválasztása ügyében. 1260. szeptember havában a bécsi püspök és a sírczi perjel mellett a szentgotthárdi apátot is kiküldik ama perbe, melyet a veszprémi egyházmegye papsága a püspökökkel és káptalannal szemben a római szentzsákhoz fölebezett.

A szentgotthárdi apátságot III. Leó, III. Orbán és III. Ince pápa kiváltságai mindjárt kezdetben hatalmasan segítették a fejlődés útján. A Szent Margitról nevezett pereni apátság Szentgotthárdról települt a szentgotthárdi Pannóniak atyapátságává. III. Endre király meg 1214-ben az apátság népét vasi ki a vár-

szélünk azokról a pénzintézetekről sem, amelyek leghivatottabb apostolai a demokratizmusnak, mert hiszen a parcellázás nemzetorosió mivoltját ők fedezték fel legelőbb. A célunk egyedül az, hogy a középfajta és kis pénzintézetekre hívjuk fel a közfigyelmet, amelyek valósággal az idő-erőn tartják nemzeti és közgazdasági életünknek a kezüket...

No de hagyjuk a gúnyolódást!

Az a kép, ami előttünk tárul, nagyon is szomorú. Hasznos a pipacsoktól buzavirágoktól teli szántóföldhöz. Egyik virágnak sem örül a gazda. A szemnek nagyon kellemes a pipacs is, buzavirág is, de a kettő közül egyik sem ontja az étet adó magvat. Sajnos, ami bankjaink nyomán sem fakad az élet.

Van egy ország, ahol minden közgazdasági tényező, tehát a kereskedelem, ipar és a mezőgazdaság, de különösen a mezőgazdaság úgy sóvárog a pénz után, mint a termőföld a májusi eső után. És ebben az országban — sajnos — mindenre van pénz, de arra, ami közgazdasági életünket állomosságából kimozdítaná, már évek óta nincs. A közkeletű jelszó ez: Teremtünk magyar ipart, fejlesszük a mezőgazdaságot! A hívó szöveget megérti mindenki, de mikor arra kerül a sor, hogy a földhöz ragadt szegény iparos tíz pár bakancs készítésére elegendő bőr bevásárlására keres pénzt, a mi tisztelt bankjaink nagyon szívesen adnak törvényes 8 percentre (a törvényes iratdíj hozzászámításával) feltéve, hogy az illető iparos a benyújtott váltót Rotschilddal és herceg Eszterházy Miklóssal is előzetesen aláírta. Szórol-szóra ugyanez a helyzet a gazdának is. Száz és száz torok kiáltja feljé: Fejlessz a gazdaságot! Termelj többet és jobbat, mint eddig! Amikor azonban arról van szó, hogy abba a prima, szurokfekete, kincsettermő földbe holdanként legalább száz koronát kellene befektetni, zálogba kell tenni a szegény gazdának a dédapától örökölt mentegombokat is, végig kell kilincselnie 12 vármegyét, végig valamennyi atyafiát, jóbarátját, ismerőst, míg aztán nagynehezen szerez valahol két váltózsirínt. Mikor azután a váltó és egyéb tartozékai bejárták a telekkönyvi hatóságot is és a felveendő kölcsön 8 percentes kamataival és egyéb tartozékaival már rá van táblázva a birtokára, akkor aztán van pénz a gazdálkodás fejlesztéséhez.

Valljuk be azonban őszintén, hogy vég-eredményben az iparcsnak és a gazdának is kikerül valahonnan a szükséges két kez. Talán még jó is, hogy olyan nehéz azt megszerezni. A magyar gazda és a magyar iparos köztudomás szerint amugy is lusta a végtelenségig. Erőltesse meg magát legalább a pénzkeresésben. Ezt az erőlködést nevezi a fent említett kitűnő újság virágzó közgazdasági életnek. Ez az erőlködés mutatja azt, mennyire feladatuk magasztán állnak pénzintézeteink.

A bankok virágzanak, az ország pedig pusztul.

Klebs tanár, Berlinben, írja: A természetes Ferencz József-keserűviz kitűnő, oly sok oldalról elismert hatásait nekem is alkalmam volt különféle betegségek állapotoknál, névszerint tuberkulitikusoknál is, a legkitűnőbb eredménnyel kipróbálni. Azt tapasztaltam, hogy a betegedési folyamat kezdetén jelentkező székrekedések a Ferencz József-víz használata folytán megszűntek, anélkül, hogy utána a rettegett hasmenés állott volna be. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapesten.

H I R E K

— **Személyi hír.** Dr. Varga Gábor orsz. képviselő tegnap Vasvárra érkezett, ahol az Iparoskör ma díszközgyűlést rendez a tiszteletére, amelynek keretében átnyújtják neki a kör díszelnökévé történt megválasztásáról szóló díszoklevelet.

— **Eljegyzés.** Dr. König Sándor szentgotthárdi ügyvéd, a gyanafalvai takarékpénztár ügyésze f. hó 6-án eljegyezte Gruber Licyt, özv. Gruber Edéné szül. Hamdek Vilma leányát.

Dr. Kardos Zsigmond somorjai ügyvéd eljegyezte Pollák Ilonát Szentgotthárdról. (Minden külön értesítés helyett.)

Dávid Ernő szentgotthárdi ker. munkásbizt. pénztári tisztviselő eljegyezte Boross Ilmát Rábakethelyről.

Köcsán József fogarasi szolgabíró, földink, eljegyezte Tuschler Mariskát Nagysároslakról.

— **Nagy a sár.** A hirtelenül beállott időváltás, a gyors olvadás bizony megpuhította a talajt és most mindenfelé nagy a sár. De különösen nagy Szentgotthárd mellékutcaiban. Az adófizető polgárok panaszkodnak az istentelenül nagy sár miatt és orvoslást kérnek, követelnek a várostól. A régi vásártér felé vezető utcában például — pedig arrafelé sokan laknak — majdnem lehetetlen a gyalog-közlekedés. Néhány szerkesztő azonban segítené a bajon — addig is, míg megjönnek a repülőgépek!

— **Estély a főispánnál.** Bekássy István főispán f. hó 17-én nagyszabású estélyre látja vendégül Vasvármegye vezető társadalmát. Körülbelül 400 család kapott meghívót az estélyre, amelynek célja a társadalmi széttagoltság enyhítése és a vármegye társadalmi életének összehangzatos együttléte.

— **Az allspán jubileuma.** Vármegyénk törvényhatósági bizottsága a f. hó

19-i meggyűlésén ünnepli Herbat Géza allspán 25 évi szolgálati jubileumát. Az előjelek után itélve allspánunk ünneplése nagy- és méltó kiérdemelt ovációk mellett fog lezajlani.

— **Meggyűlés.** F. hó 19-én lesz Vasvármegye törvényhatósági bizottságának legközelebbi gyűlése, amelynek kimagasló pontja lesz a megüresedett és a választás folytán esetleg megüresedő tisztviselői állások betöltése. Minket közelebből csak dr. Krenner István tb. szolgabíró ügye érdekel, aki az anciennitása elvénél fogva méltán számíthat a bizottsági tagok támogatására, a központtól pedig úgyszólván elvárhatja, hogy szolgabíróvá történendő megválasztását előmozdítsa.

— **Casals Pablo hangversenye.** A ma élő legnagyobb cello-művész, a spanyol Casals Pablo közreműködésével rendez a szombathelyi zenekedvelők egyesülete legközelebbi hangversenyt f. hó 18-án. A hangverseny iránt vármegyeeszerő érdeklődés.

— **A püspök köszönete.** Annak idején megírtuk, hogy Görög Alajos szentgotthárdi járási számgyakornok a helybeli római katolikus ifjuság nevében egy üdvözlő verssel köszöntötte az új megyés püspököt. Erre az üdvözlésre következő válasz érkezett:

Tekintetes GÖRÖG ALAJOS urnak, főszolgabírói számgyakornok

Szentgotthárd.

Önagyméltósága megyés Püspök urunk kegyes volt megbízni, hogy Tekintetes Uraságodnak, ama szép üdvözlő versért, mellyel Öt intronizációja alkalmából köszönteni szíves volt, köszönetét nyilvánítsam és úgy Önnek, mint a szentgotthárdi római katolikus ifjuságnak az Ö püspöki áldását közvetítem.

A magam részéről is szívélyes üdvözléssel vagyok,

Szombathely, 1912 jan. hó 27-én.

Dr. BODA JÁNOS
iroda igazgató.

— **Köszönetnyilvánítás.** A f. évi február 2-án Malasits Kálmán vendéglőjében megtartott polgári bálón a következő felülírtések történtek: Dr. György Mór 1-40 K, Klein Ferenc 1 K, Dancsecs János, Eggert István, Reiber Géza, 80-80 fillér, Jankó János 60 fillér, Deutsch Jakab, Fuchs Károly, Hoffman Frigyes, Klein Bernát, Klein Sándor, Nagy Kálmán, Oman Ottó, Orbán Ferenc, Soberát János, 40-40 fillér, Braun Henrik, Mayer N. Petrovics Zsigmond, Sperner Anselm 20-20 fill. összesen 10-60 K.

Az így befolyt összeget Malasits Kálmán a Magyar Asztaltársaság részére szolgáltatta, melyet hivatalosan nyugtáz és egyben a legőszintébb köszönetét fejezi ki, úgy neki, mind a szíves adakozóknak az egyesület elnöksége.

— **Disznótor.** A végefelé közeledő farsang, egyik legkedélyesebb mulatsága lesz a

megyeispán hatósága alól. Nem engedi meg, hogy a királyi pénzváltók a szabad denárok és nehezékek rovói az apátság embereinél megszálljanak és itt a népet megszámlálják; hanem megelégszik aszal, hogy az apát és konvent saját hita alatt maga szedje össze és szolgáltsa be a királynak esedékes összeget. Nagy Lajos király meg 1347-ben elrendeli, hogy az apát, a konvent és a jobbágyok bírja az országbíró, vagy a király a bíraskodással megbiz.

Az apátság kegyúri jogát 1391-ben Széchy János szerzi meg. E ténnyel Szentgotthárd életében a hanyatlás korszaka kezdődik meg. A Széchyek az apátságot nemcsak hogy meg nem védelmezték, hanem erőszakoskodásukkal maguk okozták romlását. Eszreveszi ezt maga a cisterciumi nagykáptalan is. Ezért már 1448-ban elrendeli, hogy a nagyon távolesó Trium Fontium helyett Rein (Stájerország) apátja legyen Szentgotthárd atyapátja. De a bajon a reini apát buzgó igyekezete és Hunyadi Mátyás király közreműködése csak ideig-óráig segített, mert a Széchyek a szentgotthárdi apátságot nem eresztették ki kezeik közül. Ilyen viszonyok között talán az apátságot a híres szentgotthárdi csata 1664. augusztus 1-én. Végre is hosszas kísérletezés után *Széchenyi György* kalocsai érseknek sikerült 1675-ben, 24.000 frt. lefizetésével az apátságot magához váltani. A következő évben

ő építtette azt a kisebb méretű templomot, melynek falai az apátság templom északi oldalán még ma is állanak.

Ő utána az apátság *Széchenyi Pál* veszprémi püspök, *bárá Pálóczy József* (1710) és *gróf Csáky Imre* kalocsai érsek kezére jut (1723).

A döntő pillanat azonban az apátság életében akkor következett be, midőn III. Károly király szentgotthárdi apátá 1734. július 29-én *Leeb Róbert* osztrák heiligen-kreuzi apátot nevezte ki. Köteletségévé tette, hogy Szentgotthárdon monostort építsen, a rendi szabályok szerint konventet szervezzen és az apátsághoz tartozó lelkészségek ellátásáról gondoskodjék.

A heiligen-kreuzi apátság tiszteletreméltó buzgalommal fogott a szentgotthárdi apátság új életre keltéséhez. A templommal együtt négyszögben húzódó monostor alapkövét 1740-ben, a templomét meg 1748-ban teszik le. A monostort egyemeletre építik, az ebédlő és a könyvtár fölött hatalmas manzard-tetővel. A barok-stílusban épült templomot, a könyvtárt és az ebédlőt *Schrezenmayer Gáspár* és *Gusner Mátyás* ciszterci rendtagok művészi becsü festményekkel díszítették. A monostor mellett szép kertet szerveztek hatalmas fasorokkal, gyümölcsösökkel és veteményekkel. Az apátsági birtokokon a mező-és erdőgazdaságot szakértelemmel és nagy gondal üzték. A szentgotthárdi apátság jövedelméből

hozzájárult a szombathelyi katolikus gimnázium felső osztályainak fenntartásához.

144 évi együttélés után a szentgotthárdi apátság élete fordulópontra jutott. *Komáromy Ödön* heiligen-kreuzi apát halála után, Trefort Ágoston magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter, a magyarországi törvények értelmében keresztülítette Szentgotthárd olvasztását Heiligen-Kreuztól és bekebelezését a zirczi, pillisi és pásztói apátságokba. S az így egyesített négyes apátság élére I. Ferenc József apostoli királyunk 1878. november 4-én *Reutsek Antal*t, Zircz, Pilis és Pászto eddigi apátját nevezte ki, oly kötelezettséggel, hogy a magyarországi ciszterci rend a bajai katolikus főgimnázium ellátását magára vállalja.

Ezóta a szentgotthárdi apátság élete a többi három apátsággal azonos medérben halad. A szentgotthárdi apátság kegyuraságához tartozó hét lelkészség közül ma csak az 1740-ben felállított szentgotthárdiban végezi ciszterci rendtag a lelkészi teendőket; a többi hat — Badafalva, Gyanafalva, Gyarmat, Istvánfalva, Kethely és Nagyalva — lelkészségről a ciszterci rend Supka Jeromos apátsága idején lemondott a szombathelyi egyházmegyei papság javára, de a kegyúri jogokat és terheket ezeknél is magának tartotta meg.

Szentgotthárdon a rend konventét szervezett, élén a perjellet. E hivatal viselő: Schill Athanáz (1878—1886), Gerlach Benjamin

Magyar Asztaltársaság által e hó 17-én, szombaton este a Vám vendéglőben rendezendő diánuótoros estély. Az a nagyfokú érdeklődés, mely ezen mulatság iránt már most is mutatkozik, valamint a korábbi ily estélyek nagy látogatottsága, a sikert előre biztosítják. A vacsora kezdete 1/2 8 órakor. Belépti díj nincsen, egy törtek ára 1-20 K. Cigányzenéről, valamint a közönség szórakoztatásáról kellően fogunk gondoskodni. Külön meghívót nem bocsátunk ki, a tagokat az estélyről a szokásos körözvény-nyel fogjuk értesíteni. Vendégeket szívesen látunk.

Az elnökség.

Esküdtárszéli tárgyalás. Súlyos vád miatt kellett törvényt állania Gorényi István nagydolányi lakosnak. Azzal vádolta a szombathelyi ügyészség, hogy szomszédjának Donossa Jánosnénak házát, mely mult évi szeptember 25-én leégett, ő gyújtotta fel. A gyanúok oly nagy mennyiségben forogtak fenn, hogy a vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte. Fokozta a gyanút, hogy épen a tűz idejében perben állott Donossa Jánosnéval, a tűz előtt néhány perccel pedig a kocsmból épen azon ház mellett haladt el, mely leégett, sőt a tűzvész napján megfenygette Daossánét azzal, hogy házát felgyújtja. F. hó 6-án tartották meg ezen ügyben az esküdtárszéli tárgyalást, mely azzal végződött, hogy esküdtek dr. Erdélyi Jenő helybeli ügyvéd védelme után a vádlottat felmentették. Az ítélet jogerős, Gorényit az esküdtárszéli bírósággal azonnal szabadlábra helyezte.

Három havi vizsgálati fogság után felmentő ítélet. 1911. nov. 4-én Ujbalázsfalván leégett Donsecs József háza. A gyújtogatással Gaal István balázsfalvai lakos gyanúsított, mert a ház előbb Gaal István feleségének tulajdonát képezte, s csak a tüzeset előtt pár nappal íratta át testvére, Donsecs József s így feltehető volt, hogy Gaal István a feletti bosszúságában, hogy felesége a házat fivérére íratta, azt felgyújtotta. Gaal Istvánt a gyanú okok alapján 1911. november 6-án tartóztatták s a főtárgyalásig fogva volt. 1912. február 5-én volt ügyében a főtárgyalás s mert a gyanúokokon kívül törvényszerintű bizonyíték bűnössége mellett fel nem merült az esküdtárszéli bíróság, dr. Rechnitzer Ernő szentgotthárdi ügyvéd védelme mellett felmentette s nyomban szabad lábra helyezte.

Uj tűzoltóegyesületi elnök. Szomoróc község önk. tűzoltó-egyesülete dr. György Mór szentgotthárdi ügyvédet, a senyeházi takarékpénztár ügyészét egyhangulag elnökévé választotta.

Közgyűlés. A szentgotthárdi izr. udgyület f. évi február hó 18-án, vasárnap d. u. 3 órakor az izr. hitközségi tanácssteremben tartja **rendes évi közgyűlését**, amelyre a t. tagok ez úton is meghívotnak.

Duzler Lajos
útkár.

Lang Mórné
elnök.

(1886—87), Burghard Leo házifőnök (1887—1894), Laszcik Bernát (1894—1904) és Szenczy Győző (1904-tól).

A szentgotthárdi konvent tagjai:

SZENCZY GYŐZŐ, okl. főgimn. tanár; a konvent perjele; a székesfehérvári püspöki szent-szék ülnöke; a szentgotthárdi áll. főgimnázium püspöki biztosa; a Kir. Magyar Természettudományi Társulat s az Orsz. Középiskolai Tanár-egyesület tagja.

GEBAUR IZOR, okl. főgimn. tanár; a konvent alperjele, rendházi ellenőr és házi lelkiatya.

BARTHA TAMÁS dr., a hittudományok doktora; kiérdemült tanár, és lolkész.

EREKY ALFONZ, okl. főgimn. tanár; kiérdemült tanár és számvéve.

PLATZ BONIFÁC dr., a hittudományok doktora; nyugalmazott tankerületi kir. főigazgató, kiérdemült rendi, alperjel, házifőnök, főgimn. igazgató, ujoncmester és apáti útkár; a Bpesti Kir. Magyar Tud. Egyetem Hittud. Karának bekebelezett tagja; a Budapesti Orsz. Középiskolai

A szentgotthárdi kerületi munkásbiztosító pénztár január hó 28-án Wellisch Béla elnökele alatt díest tartott melyen a közgyűlési kiküldötteket választották meg.

A munkaadók részéről beérkezett összesen 94 szavazat, melyek közül mint az ipari csoportba tartozó rendes közgyűlési kiküldöttekké megválasztottak: Berke Elek lakatos, Feiglstock Lajos asztalos, Friskics Iván szabó, Hermann Miklós pék, Horváth Ferenc cipész, Kerécz János kályhás, Knauz József szabó, Magyar Adolf asztalos, Pável János szabó, Sasffy István lakatos, szentgotthárdi, Rath Albert németújvári lakos kályhás, Fischer Lajos lakatos, Stefancsac Nándor asztalos, Hartmann Ferenc kéményseprő, Miholics Ferenc asztalos, müraszombati lakosok, Horváth Ödön fodrász, Huber Miksa szabó, Lang Károly mészáros, Pável Vince szabó szentgotthárdi lakosok 93 szavazattal.

A gyári csoportba tartozó rendes kiküldöttekké megválasztottak Friedrich Ferenc cementgyáros, Zoubek Ferenc selyemgyári megbízott Koch Ferenc téglagyári megbízott, Lipkau Károly kaszagyári megbízott szentgotthárdi lakosok, és Wagner Alajos molnár jakabházi lakosok egyenként 94 szavazattal.

A kereskedelmi csoportból rendes kiküldöttekké megválasztottak: Klein Sándor ékszerész és Sonnewald Mór kereskedő szentgotthárdi lakosok 93 szavazattal, Dreisiger Miksa kereskedő. Mayer József kereskedő és Friedrich Jakab kereskedő szentgotthárdi lakosok 94 szavazattal.

Pótkiküldöttekké megválasztottak a munkaadók részéről az ipari csoportból: Braun József kovács, Dólti Henrik bábos, Fenusz Ferenc kádár, Grim Ede pék, Haász József cipész, Magyar Ede asztalos, Mocnik József kőfaragó, Magyar József cipész, Nágli Ferenc mészáros, Orbán Ferenc cipész, Poandl József cipész, Reinelt Emil cukrász, Schrei Adolf nyergos, Szabó Antal cipész, Szekér János kályhás, Szabó József fodrász, Szakonyi Károly cipész és Totterer Béla kályhás szentgotthárdi lakosok.

A gyári csoportból: Omann Ottó kéményseprő, Bayer Jenő vendéglős, Ernst Samu vendéglős, Malasits Kálmán vendéglős szentgotthárdi lakosok; Putz János molnár dobrafalvai, Boldizsár János molnár rábagyarmati és Wéber Zsigmond kereskedő gyanafalvai lakosok.

A kereskedelmi csoportból: Steiner József, Hoffmann Ede, Sátor Ljót és Grünbaum József kereskedők, szentgotthárdi lakosok.

A biztosítottak sorából mint rendes kiküldöttek megválasztottak az ipari csoportból: Horváth István, Bálint Sándor és Nagy Kálmán szentgotthárdi lakosok asztalos segédek.

A kereskedelmi csoportból: Kálmán Kálmán könyvelő, Weltlinger Mihály, Zotter Ferenc és Klein Bernát kereskedősegédek.

Mint pótkiküldöttek az ipari csoportból: Pajor Gyula cipész, Bohár János cipész, Bohár János kályhás, Fébert Gyula lakatos, Horváth József pincér, Gröller Ferenc pincér, Korcsmár Kálmán pincér, Maier Ferenc szabó, Fasching Herman szobafestő, szentgotthárdi lakosok, Mayer Ferenc molnár alsószőlőki, Hemfing Gyula

Tanárvizsgáló Bizottság tagja; a Magyar Tud. Akadémia levelező, a Magyar Pedagógiai Társaság, a Szent-István-Társulat igazgató-választmányának, Tudományos és Irodalmi osztályának, a Kath. Középk. Tanár egyesület igazg.-választmányának rendes, az Aquinói Szent-Tamás-Társaság megválasztott tagja; a szegedi Dugonics-Társaságnak s a szegedi Orvos-Egyesületnek tiszteletbeli tagja.

UNGER ROMÁN, okl. főgimn. tanár; házgondnok, a konventi kert felügyelője.

SZILÁGYI JENŐ, kiérdemült okl. főgimn. tanár; könyvtárör.

SAAD HENRIK, okl. főgimn. r. tanár; az apátság szentgotthárdi uradalmi birtokainak kormányzója.

KOSTYELIK KAJETÁN, okl. főgimn. tanár; szentgotthárdi lelkész és hitoktató az elemi és iparos-tanoniskolában.

KOLB CIPRIÁN dr., a hittudományok doktora; a szentgotthárdi áll. főgimnáziumban hit-tanár; a műnóheni ker. Művészeti-Társulat s a Magyarországi Hittanárök-Egyesületének tagja.

bádigos, Vieder Géza németújvári lakosok, Galos Géza kékkfestő, Fabsits Mihály cementmunkás Dénes Ferenc bogtár, Farkas István mészáros kormenei lakosok, Donsecs Viktor üzletvezető sóskaftalvi Fekete Zsigmond molnársegéd nagy-csákyai lakos.

A kereskedelmi csoportból: Bauer János, Haan Viktor, Hoffmann Manó kereskedő segédek és Peterdi Béla takarékpénztári alkalmazott müraszombati lakosok.

A gyári csoportból: Zencz Károly selyemgyári, Ganz Jenő óragyári, Fébert Mihály óragyári, Horváth János pózmalmi, Oberleitner Béla kaszagyári, Reismann Nátán óragyári és Tamweber Alajos selyemgyári alkalmazott szentgotthárdi lakosok.

Tűzoltó közgyűlés. A rábafüzsei községi tűzoltóegylet a mult évben ünnepelte fennállásának 30-ik évét, s ekkor elhatározta, hogy az egylet fennállása óta működő tagokat díszoklevéllel tünteti ki. Mint minden évben, úgy a folyó évben is Gyertyszentelő Boldogasszony napján tartotta meg az egylet évi közgyűlését. A közgyűlést délután 3 órakor nyitotta meg Müller Ede elnök-parancsnok, de napirendre térés előtt Müller Róbert díszparancsnok indítványára a tendes közgyűlés díszközgyűléssé alakult, melyen hazafias beszéd kíséretében átadta a 30 évet szolgáló 8 tagnak a díszoklevelet. Ezután a kitűzött napirend tárgya/latott le, miközben csak az elnök-parancsnok választása kellett izgatni, amennyiben Müller Ede tüzrendészeti felügyelő, ki az egylet élén 30 év óta áll, tisztségét nem volt hajlandó újból elvállalni. Nagy fáradsággal meg sikerült a tűzoltói intézmény körül bokros érdemeket szerzett felügyelőt az egylet kötelekében továbbra is megtartani, amennyiben elfogadta az elnöki állást. Parancsnok Müller Róbert orosházi polg. isk. tanár lett, ki mellé a többi tisztégre a volt tisztviselők egyhangulag választották meg.

A müraszombati középiskola. Az a lekes mozgalom, mely a müraszombati középiskola érdekében megindult, eredményes befejezéshez közeledik. A középiskola létesítése ügyében kiküldött szűkebb végrehajtóbizottság legutóbb ülést tartott, amelyen a bizottság valamennyi tagja részt vett. Dr. Sömen Lajos útkár ismertette az eddigi gyűjtés eredményét, a mely közel 70.000 koronát tesz ki. Ezután a bizottság elhatározta, hogy sürgős megkeresést intéz gróf Szapári Lászlóhoz, hogy a bizottságot mielőbb a miniszter elé vezesse, kitől az iskola felállítására vonatkozólag biztató ígéretet várnak. A vármegyétől is segélyt kér a bizottság, s reményli, hogy az alispán nem fog elzárkózni a kérelem teljesítése elől. A vármegyei segély iránti kérvényt szintén küldöttség fogja átadni az alispánnak.

A rábafüzési testvérgyilkost elítélték. Kloiber Antal rábafüzési lakos bűnpörét, aki a mult évi november 13-án baltával agyonütötte testvérét, Györgyöt, f. hó 7-én tárgyalta a szombathelyi esküdtárszéli bíróság. Az esküdtek szándékos emberölés bűntettében mondták ki bűnösnek Kloiber Antalt, kit a bíróság 10 évi fogságra ítélte. Az ítélet ellen a vádlott és védője semmisségi panasszal éltek.

Az iparos-ifjak mulatsága. A szentgotthárdi iparos-ifjak f. 1912. évi február hó 17-én Szentgotthárdon a Dancsecs-féle vendéglőben jótékonycélu zártkörű táncmulatságot rendeznek.

Kezdeté este 8 órakor.

Belépődíj: személyjegy 80 fillér, családjegy (három személyre) 2 kor.

A tiszta jövedelmet felerészben a szentgotthárdi kórházalap, felerészben pedig az ev. templom építési alapja kapja.

Akik tévedésből meghívót nem kaptak és erre igényt tartanak, ezuttal is tisztelettel meghívja a rendezőség.

Megfagyott ember. Császár János kerkaftói lakos f. hó 5-én Szentgotthárdról hazafelé igyekezett, azonban útközben elröfordt, a permisei határban valószínűleg leült egy kissé pihenni, a fagyosság és az álom elnyomták és a nagy hidegben megfagyott. A hatóság a lefolytatott vizsgálat alapján megadta eltemetésére az engedélyt.

Az utca halottal. Arról számol be egy szomorú statisztika, hogy Newyork város utcáin a közlekedési eszközöknek az elmúlt em-

tanácsban több volt a halottja és sebesülte, mint bármely régi idők csatáiban, sőt háborúiban az öldöklő fegyvereknek ezek áldozataiul. „Közeleddi emberek” alatt természetesen csak harmad-sorban kell leválasztani érteni; az utca első számú gyilkosa az automobil, a második számú a villamos kocsi. A National Highways Protective Society kimutatása mondja el, hogy az elmúlt 1911-ben 423 ember halt meg Newyork városában az automobil és villamos kocsi kerekai alatt, 2004 ember pedig úgy megérült az elgázolásban, hogy egész életére nyomorék marad. Azokról az áldozatokról, akiket az utca száguldó gépei „csak úgy” elütöttek, hogy néhány hét alatt valahogyan felgyógyultak: ezekről a kimutatás nem is beszél. Az ipari élet csatái ezek, vagy helyesebben a gépipar véres ütközetei, melyekben azonban az ellenfél az ember: fegyver nélkül áll. A véres háborúk megalkotásához és megsemmisítéséhez gondol a modern ember, a világbékéről annyi szónoklat hangzik el egy esztendőben, hogy csomórt lehet tőle kapni: az utca egyoldalú csatái ellen azonban senki sem tesz semmit. Pedig itt is emberélet veszt el vagy rövidül meg, és ez a harc is pénzért folyik, éppúgy, mint a legnagyobb vagy legkisebb háború.

— **As emberek értéke.** A XVIII. században Hollandiában, a tengerészeti hivatalban sajtóügyi Arjegyzék volt látható, amelyen pontosan ki volt tüntetve, hogy mennyi kárpótlást követelhetnek az állam szolgálatában megsebesült katonák a háborúban szenvedett megsebesültségért, vagy egyes testrészek elvesztéséért; például: Két szem 1500 forint. Egy szem 350 forint. Két kar 1500 forint. Jobb kar 450 forint. Bal kar 350 forint. Mind a két kéz 1200 forint. A jobb kéz 350 forint. A bal kéz 300 forint. A két láb 700 forint. Egy láb 350 forint. Két lábfej 450 forint. Egy lábfej 250 forint. A hollandi forint értéke körülbelül két és fél korona, tehát könnyű megállapítani, hogy azóta, az élet értéke a balesetek terén jelentékenyen magasabbra szállott.

— **A browning árusításának korlátozása.** Az alsóausztiai tartománygyűlésben nemrég egy képviselő interpellációt intézett a kormányhoz avégett, hogy szándékozik-e a lőfegyverek, különösen a Browning elárúsítását korlátozni. Az interpelláló képviselő hivatkozott arra, hogy ma bárki, gyermek is, minden korlátozás nélkül vásárolhat lőfegyvert s ez mozdtija elő az öngyilkosságok és gyilkosságok nagymérvű elzaporodását. Hírlik, hogy az osztrák kormány az interpelláció folytán tényleg foglalkozik a lőfegyverek eladásának korlátozásával, de hogy minő irányban, az még eddig nem tudható.

Szerintünk a lőfegyverek eladásának oly módon való korlátozása, hogy a kereskedők csak a fegyvervásárlásra engedéllyel bírónak adhasanak el, akár Browningot, akár másféle lőfegyvert, egyáltalán nem vezetne célhoz, csak az érdekelt kereskedőket tenné ki a hatóságok részéről mindenféle zaklatásoknak. Egy engedély alapján ugyanis az engedélyes több üzletben akár tíz Browningot is összevásárolhat s a feleslegeseket engedéllyel nem bírónak engedheti át. Aztán meg a kereskedőt nem is lehet kötelezni arra, hogy a felmutatott engedély valódiságának elbírálásával foglalkozzék, ugyiszintén arra sem, hogy születési bizonyítványt követeljen a vevőtől, amellyel igazolja a fegyvervásárlásra jogosító kort, valamint arra sem, hogy névjegyzéket vezessen a fegyvervásárlókról, s jótálljon azért, hogy a bementett nevek és lakóhelyek valódiak. Ne akarjanak minden policiális rendszabályt a kereskedők nyakába akasztani, hanem gondoljanak ki végre oly óvintézkedéseket, melyek a kereskedelmi forgalmat nem gátolják.

— **Egy végeladási ügy szövevényei.** Az utóbbi időben igen élénken foglalkoznak a végeladási ügy, mely az összes fórumokat megjárta. A szombathelyi Radó és Goldberger cég ugyanis végeladást szándékozott rendezni, ami ellen a cég versenytársai felszóltak, mert nyilvánvaló volt, hogy a végeladás rendezése nem az üzlet teljes felszámolása, hanem a hasonszakmabeli üzletek vevőkörztségének elvonása céljából rendeztetik. Ebben a nézetben volt a soproni keresk. és iparkamara is, melyet az érdekelt cégek imtervenccióra kértek föl s melynek közbelépése folytán Szombathely város tanácsa, mint I. fokú iparhatóság a végeladási engedélyt megtagadta.

As ügy után Vas megye alispánja, mint másod-fokú iparhatóság elő került, mely a végeladási engedélyt megadta s ez alapon a Radó és Goldberger cég be sem várva az alispáni végzés jogerőre emelkedését, a végeladást azonnal megkezdte. A soproni kamara azonban nem hagyta annyiban a dolgot s a másodfokú határozatot a kereskedelmi miniszterhez felelőbe adta, aki az első-fokú iparhatóság határozatának jóváhagyásával a végeladás engedélyezését megtagadta. A kereskedelmi miniszter határozatát elvi szempontból is fontos, amennyiben kimondja, hogy a végeladás engedélyezése az iparhatóság diszkrecionális joga, melynek gyakorlását az esetben is megtagadhatja, ha a végeladás engedélyezése iránti kérelemben felhozottak a törvény követelményeinek megfelelnek. Ezek szerint tehát a Radó és Goldberger cég nemcsak kénytelen a megkezdett végeladást megszüntetni, de szívesen megtagadja a végeladás megkezdéséért még pénzbüntetéssel is sújtani fogják.

— **Hogy lehet meggazdagodni?** Carnegie, aki a minap ünnepelte hetvenedik születése napját, a gratuláló újságírókat is fogadta és kérésükre szívesen adott utbaigazítást arra nézve, hogy hogyan lehet meggazdagodni és előre jutni. „Minden intelligens fiatal kereskedő — mondta Carnegie, — könnyen nagy sikereket érhet el. Nem szabad azzal megelégednie, hogy a kötelességét teljesíti, hanem arra kell gondolnia, hogy a löversenyben az a lö nyer, amely orrhosszal bejön elsőnek, nem pedig az, amely otyan jól fut, mint a többi. Minden ember aki ipari vagy kereskedelmi foglalkozást folytat, induljon a feje, ne pedig a régi principium után, hogy az ember megteszi, amit meg-hagynak neki, akármilyen ostobaságról van is szó. Meg kell mondani nyiltan a főnököknek: én ehhez jobban értek, mint ön. A főnök eleinte talán nem fogja ezt kellemesnek találni, de mindig megjön a pillanat, mikor ezek a szavak érdemesen eszébe jutnak.” Egy újságíró azt kérdezte Carnegietől, hogy manapság milyen sáncai vannak annak az üzleti alárondeltnek, aki főnöke társa akar lenni. Carnegie mosolygott. „A főnök egy szép napon, mondjuk, megbetegszik és akkor a szegény alárondelt ember odaviszi a lakására a leveleket aláírítás végett. És ekkor alkalma van megismerkednie a főnök leányával. Akkor aztán vannak sáncai. Általában ne tápláljon az ember előítéleteket a gazdag nők iránt.”

— **Alkohollelemes nap.** Az alkoholizmus elleni küzdelemnek az iskolákban való érvényesítése céljából a vallás- és közoktatásügyi miniszterium elrendelte, hogy folyó éviől kezdve minden állami, községi, társulati, magán és izr. elemi néptanulókban egy külön nap fordítassék az alkoholizmus káros hatásainak az iskolák növendékeire való behatás megakadályozására. A tanfelügyelő az alkohollelemes napot a farsang utolsó vasárnapja előtt szombatra tűzte ki, amikor az elemi iskolákban szünetel a tanítás és a tanítók az alkoholizmus káros következményeiről fognak előadást tartani.

— **A Világ legszebb meséi.** Sebők Zsigmond és Benedek Elek kitűnő képes gyermeklapjának, a Jó Pajtásnak hétről-hétre kedveltebb és népszerűbb rovata az, a melyben a világ mindenféle nemzeteinek legszebb meséit közli magyarul, akár népmesék, akár egyes írók képzeletének szüleményei. A legújabb február 4-iki számában egy bájos kis francia mesét közöl a kis Megelóna méheiről. A lap többi költeményei közt találjuk Benedek Elek verselt, Abonyi Árpád elbeszélését, Dörmögő Dömötör utazását Budapest körül Sebők Zsigmondtól, Faragó bácsi moziának pompás, mulatságos képeit és öleletes verselt, érdekes kis cikket a madárhangokról. Zsiga bácsi mókáját a zsiráfról, Rákosi Viktor regényének, az Oglán bég kincsének folytatását. A rejtvények, szerkesztői üzenetek teszik teljessé a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadó-hivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

— **A házassági ígélet megszegése.** Anglia fiatal hölgyei súlyos idők előtt

állnak, mert végnapjait éli egy olyan intézmény, mely a fiatal hölgyek, különösen pedig menyasszonyok számára gyakran nagyon hasznos, sőt jövedelmező volt. A „break of promise”-ról van szó, vagyis arról a törvényről, mely súlyos pénzbüntetéssel sújtotta a házassági ígélet megszegőjét. Ha egy férfi ígéletet tett egy nőnek, hogy feleségül veszi, akkor teljesíteni kellett ezt az ígéletet, vagy pedig menyasszonya társadalmi állása szerint kisebb vagy nagyobb végkielégítést kellett megfizetnie. Ha majd harmadszor bontjuk fel az eljegyzésem, akkor nyugalomba vonulok.” Ez a tréfa természetesen olyan fiatal hölgyekről szól, akik gyakrabban voltak már menyasszonyok és mindig váltságpénz árán szabadultak tőlük a vőlegényük. Már az is elegendő, ha a férfi egy könnyelmű pillanatában azt mondja: „Nem tudok nélküled élni!” s a kisasszony másnap bírósághoz mehet, hogy a férfit házassági ígélet betartására kényszerítse. Egy szerelmes hangulatban megirt levél szintén ennek veszedelmek teszi ki az íróját. S mivel a bírók fölöttébb „gálánok”, nagyon sok „hölgy” alaposan kihasználja ezt a helyzetet. Most aztán erősen támadják ezt a törvényt emelkedett szokást, különösen azóta, hogy megtörtént egy ifjú hölgygel, hogy tízedszer indított pert ilyen házassági ígélet megszegése miatt. Ekkor azonban kitért, hogy a kisasszonynak van egy állandó vőlegénye is, aki nemsokára feleségül fogja venni. Már lakást is bérelt, sőt a szükséges berendezést is megvásárolták. A hölgy azonban még sem tartotta méltóságán alóli dolognak, hogy néhány nappal az esküvője előtt egy idegen férfit pöröljön be házassági ígélet megszegése miatt. Hat esztendő óta volt menyasszonya jövendő férjének, de ez idő alatt kilenc férfi ellen indított ilyen pert a bíróság összesen 216.000 korona kártérítést ítél meg neki. A tízedik perrel a negyedmilliót akarta ugyilátszik kikerekíteni, hogy aztán kényelmes és nyugodt életet élhessen a férjével együtt. A törvényt, mely Erzsébet királyné kora óta áll fenn, most meg fogják szüntetni, mert a lordokháza úgy véli, hogy erkölcs-telen dolog a házassági ígéletből üzletet csinálni. Vagy legalább is nagyon meguyirbálják majd.

— **Szó szerint vette.** Egy szegény ördög órahosszat ácsorog a nemzeti kaszinó ablakai előtt; végre feltűnik egy rondórnek s ez azt kérdezi tőle, hogy mit vár?

— Azt mondták nekem, feléli a szegény ördög — hogy odafent olyan urak vannak, kik az ablakon dobják ki a pénzt! hát arra várok.

— **A láthatatlan repülőgép.** Londonban egy új találmánnyal kísérleteznek, mely a repülőgépeket észrevehetetlenekké óhajja tenni. A feltaláló, Ronno báró nagy tudományos készültséggel indult neki a feladat megoldásának. Kísérletelt az optika törvényeire alapította. A repülőgép burkolatát a világos, fénylő, könnyű fémről, a chrominiumból készítették. Ennek a fémnek ugyanazok a tulajdonságai, mint a tüköré. A feltaláló az a meggyőződése, hogy az ilyen gépek a magasban okvetlenül teljesen láthatatlannak kell lennie, mert a chrominiumfelület mindig a környezete színét fogja visszalüktözni s így mindig teljesen be fog olvadni az atmosféra változó színeiben. Mivel pedig a felhőket is tükörképébe veszi, esetleg egy felhődarab benyomását költi. Hogy pedig azáltal láthatóvá ne váljék, hogy alulról a földfelület tükörképét adja éles, szögbe futó hajtszénák jön alája, s így a föld képét a ferde lapok föl nem vehetük, illetve vissza nem adhatják. A feltaláló ezenkívül azt hiszi, hogy megtalálta az ő saját külön módját a légszavár zakatolása csökkentésének is, úgy hogy az csak közelről, legrosszabb esetben ötszáz méterről lesz hallható. A kritika természetesen mindaddig lehetetlen, amíg a részletek nem ismeretesek. A gép természetesen és nem látszik kivilátozhat. Ami szembeötlök, az az, hogy az ilyen alkotmány a napsütésben bizonyára csillogni, szinte ragyogni fog, tehát feltűnőbb lesz, mint az eddigi repülőgépek. Lehet, hogy erre is van a feltalálóval ellenszere. Mindenesetre érdekes lesz az első kísérleti gép megjelenése a légtengeren.

— **Nem kell borotva.** Egészséges, nollemes és olcsó a „Rasol” borotváló por. Kés nélkül borotvál. Egy kg. 30-szori borotváláshoz 4 korona. Egy drb. hozzávaló csontkés 20 fillér. Használati utasítás díjlan. A „Rasol” kezelése

a legegyszerűbb. A port vízzel kell pépszerű anyaggá keverni, az aróra kenni és 8-10 perctán az arcról a csontkéssel levenni. Nincs olyan uorbély, ki simábban és szebben tudna borotválni. Nőknek a „Rasolin” néhány pero alatt az arcról a szőrt minden fájdalom nélkül eltünteti. Ára utánvétellel 2 kor. 50 fillér. Utánvétellel szállítja a „Rasol”-kés „Rasolint” a vezérképviselő: Friedrich M. Budapest, VI. Vörösmarty u. 73.

CSARNOK.

„Dou't!”

Ez a kurta, pattogó kis angol szó azt mondja, hogy: „Ne tedd!” A modern anglofóbiának számtalan „Dou't”-ja van a társas élet szempontjából. És legutóbb egy angol lelkész, dr. A. Marion tiszteendő ur, tíz új „Dou't”-ot hirdetett ki szöszékéről a művelt nők és urak számára. A tiszteendő atya meglehetősen nyílt szívű tanácsai közül a hölgyeknek szóló tíz „Dou't” a következő:

— Soha se menj férjhez vagyoni érdekből. Sokkal jobb, ha aggszúz maradsz, mlatha pénz-kérdéssel szennyezed be a szent házasságot.

— Ha férjhez mentél, soha se végy föl elviselt, régi sifrokat, soha se felejtad a toalettasztalkán a hajadat és ne viselj ferde sarku papucokat. De ne is légy rabszolgája a divatnak, nehogy az utcán az atyádnak, férjednek vagy fiadnak pírulniok kelljen miattad. Jobb a régi divat, mint a kényszerzubbony.

— Ne légy pletykászák.

— Ne hadd magad nagyzási hóbortokkal elragadtatol, amikor a villamoson ülsz és valaki egy automobilból köszönt. Jobb a villamoson ülni adósságok nélkül, mint automobilon csődbe menni. Voltak asszonyok, akik igen boldogok voltak, noha csak villamoson utazhattak.

— Tartózkodjál a szeszes italoktól.

— Soha se felejtad el a gyermekeid korát, se az omnibuszon, se a vasuton, se a gőzhajón, se kocsin, még a tanítónő előtt sem, az iskolában.

— Gondolj a férjedre, a szüleidre, a leányaidra és fiadra akkor is, ha nagymosás van nálad, vagy nagytisztogatás. Ha megfeledekezel róluk, akkor a férjed rá fog jönni, hogy a klubban és a kávéházban boldogabb, a leányaid és fiaid az utcán fognak strabancolni. magad pedig örökösen cselédet fogsz keresni.

— Soha se nevezd el az „otthon”-t más néven. Az otthonod ne legyen klub, ne legyen mauné vagy bármilyen program szintere.

— Ha a harangok megszólalnak, mindig tudjad, hogy hol van a bibliád.

— Ne nézd a hőmérőt, ha templomba akarsz menni. A barométer hívók rossz anyák és még rosszabb hívek.

Ezek az asszonyoknak szóló „Dou't”-ok. A szigorú tiszteendő urral a férfiak sem jönnek ki jobban.

Azt mondja például:

— Ha tíz krajcárod van, ne költsd okvetlenül egy pohár sörre. De ha megteszed, ne nézd le azokat, akik perselybe dobják.

— Azért a pénzért, ami a szabódnak vagy a mosónőnek jár, ne vedd el orfeumjegyeket. Hátha a szabód, vagy a mosónő egészen más célra akarták fordítani.

— Ha gyorsan meg akarsz gazdagodni, gyorsan laknkra mehatsz.

— Durva szavakat ne használj, mert akkor teleplezed műveltségedet és faragatlan nyers egyéniségedet.

Igy prédikál dr. A. Marion tiszteendő ur, a modern ember „ne tedd”-jeiről.
Vegyétek és egyétek.

Meghívás.

A „Gyanafalvai Takarékpénztár Részvénytársaság”

1912. évi február hó 26-án délután 1/2 3 órakor az intézet saját helyiségében

XX. évi

rendes közgyűlését

tartja, melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése az 1911. évi üzleti évről, az évi mérleg és zárszámadás előterjesztése.
 2. A felügyelő bizottság jelentése.
 3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentvénye és a tiszta nyereség felosztása felett határozathozatal.
 4. Az alapszabályok 95. §-ának módosítása.
 5. Két jegyzőkönyvi hitelesítő választása.
- Gyanafalva, 1912. évi február hó 9-én.

Az igazgatóság.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

Kiváló szép és gazdag gyökérszerű szőlővanyminőségű fásoltványok a legjobb bor- és legzebb csemegefajokból, köztük „Kreosa” (Bánai Rindling), a legjobb és rendkívül bőtermő borsaj, és „Muscat Osabagyongy”, a legfinomabb és legkorábban érő csemegefaj. Ezenkívül amerikai és európai sima és gyökeres szőlővanyok a legjutatóbb nyosabb árak mellett eladók. ::
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BRZSÉBET SZŐLŐOLTVÁNYTELEP

Tulajdonos: Schmidt Mátyas Bogáros (Torontálmegeye).

1-4

76/1912. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentgotthárdi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 12. számú végzése következtében dr. Varga Gábor szentgotthárdi ügyvéd által képviselt Szentgotthárdi Takarékpénztár r.-t. felperes javára 25750 kor. s jár. erejéig foganatosított ki-elégítési végrehajás útján le- és felülfoglalt és 27348 koronára becsült következő ingóságok u.

m.: egy nevelő intézethez szükséges hálóterem és ebédlő berendezéssel, különféle szobabutorok, biliárdasztal, kartasztalok, padok, ké-kezesekhez szükségesített különféle porcellán edények, ezüst evőeszközök, különféle ágyneműk, villamos berendezések, egy írógép, egy zongora, egy cello, különféle szőnyegek, egy rovar- és ásványgyűjtemény, egy mosógép, egy varrógép, egy hét lóerejű motor, egy öt lóerejű dinamó, egy vasházikó, egy teljes Acumollátor 60 elem-mel, kapcsoló átvivási, egy tejszűrő gép, egy jégsezkrény, egy fürdő kályha, egy mosógép, egy vassezkrény, két drb. kerti szivattyu stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szentgotthárdi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 12/11. számú végzése folytán 25750 kor. tőkekövetelés, ennek járulékal erejéig Radafalván alperes L. sz. házában leendő megtartására 1912. február 27-ik és ennek következő napjának d. e. 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében kézpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

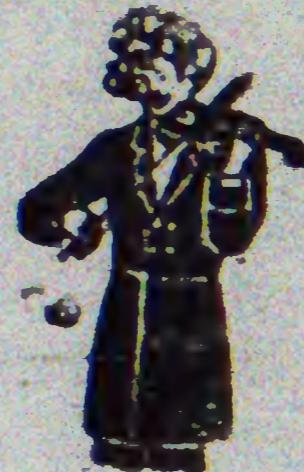
Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra ki-elégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentgotthárdon, 1912. évi február hó 5-ik napján.

Szabó István
kir. bír. végrehajtó.

Egy jó házból való fin tanulónak felvétetik Butta Jozsef fia utóda, **BERKES PÁL** műkertésznél Szombathelyen.

**Legjobb beszerzési forrás!!!
WAGNER**

„Hangszer-Király”

Több fővárosi zeneiskolák és zenekarok szállítója.

Budapest, József-körút 15/v.
Telefon 67-85.

Az összes zenekari, iskolai és egyéb más hangszeresek olcsóbb árban és jobb minőségben mint bárhol.

- „Wagner” hegedűk 5, 6, 7, 8, 10 és 15 kor-tól feljebb.
- „Wagner” harmonikák, orgona hanggal 8 K-tól feljebb.
- „Wagner” fuvolák, tisztán kibangolva, 2, 3, 4, kor-tól 150 koronáig.
- „Wagner” citerák, finoman kidolgozva, 8, 10, 12, és 18 korona.
- „Wagner” hegedűhúrjai minden hegedűjátékos dícséri.
- „Wagner” becsülésgépek a legjobbakkal!
- „Wagner” javításokat a legolcsóbban elfogad.
- „Wagner” önkéntes iskolákat ingyen küld.

Wagner a „Hangszer-Király” képes nagy árjegyzéket ingyen küld.

Tessék levágni!

Ezen szelvény tulajdonosának jogában áll, ha bármit vásárol nálam, egy érdekes kacagató hangszert ingyen kivezetni!

Csak a **minőség**

révén lett világhírű a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A hygienikus **Palma kaucsuk ágybetét** minősége elsőrangú

Milliók

használat

Köhögés

rekedtség, katarus, elnyálkásodás, görcsös- és szármárhurut ellen

a **Kaiser-féle**
mell-karamellákat

a „három fenyő“-vel.

6050 közigazgatásilag hitelesített orvosi bizonyítvány és magánorvosok igazolja a biztos eredményt.

Kiválóan kellemes jótű bombon.

Egy csomag 20, 40 fillérért, egy doboz 60 fillérért kapható:

Einbeck Károly kereskedésében Szentgotthárdon.

Pincérfiút keresek!

Egy írni és számolni tudó 15 éven felüli fiú vendéglőmben azonnal felvétetik.

Huber Alajos
vendéglős és mészáros
Bellatinczon (Zala m.).**Prima Porosz köszén**

házhoz szállítva kapható:

LANG JÓZSEF építőmesternél.

Tanuló kerestetik.

Egy legalább 4 középiskolát végzett jó magaviseletű fiú könyvkereskedésemben tanulónak felvétetik.

Wellisch Béla.

A Deák Ferenc utcai 65-ik sz. emeletes házban egy 2 szobás kényelmes urilakást bérbe ad
Koller György.Némi előismeretek birtokában is, idegen nyelvet:
franciát, angolt,: : **olaszt** : :

gyorsan és alaposan csak úgy sajátíthatunk el, ha kizárólag a cél szolgálatában álló hasznos és mulattató lapot járunk. E cél szolgálatában álló lap a francia nyelv gyors megtanulására a

Le Traducteur,

az angol nyelv gyors megtanulására

The Translator,

az olasz nyelv gyors elsajátítására

Il Traduttore.

Mindegyik lap havonként kétszer jelenik meg érdekesnél érdekesebb tartalommal.

Mutatványzámmal készségesen szolgál a Traducteur kiadóhivatala La Chaux-de-Fonds (Schweiz). 3-5

Schvarcz József és Társa

BUDAPEST, Váci-körút 53.

Alapítási év 1884.

Szabadalmazott Ventzki góztakarmány-füllesztő 65, 100, 160,

: : : 300 és 620 liter űrtartalom. : : :

Fülleszt 40-60 perc alatt.

Hordozható pálinkafőző üstök

: : 100-400 liter űrtartalom, az új szeszadótörvény előírásai szerint. : :

Angol marha- és lónyíró gépek és ollók.

Hirdetések felvételnek a lap kiadóhivatalában.*Provita*

a világ legjobb és legegészségesebb üdítő itala.

Provita-szörp

kapható minden jobb fűszerkereskedésben és szikvizgyárosnál.

Provita-gaseuse

kapható minden előkelő kávéházban és szikvizgyárosnál.